Polis

POLISBLAD

Constructie "All Risks" Omzet-Verzekering

Polisnummer K0100150431

NAB nummer 655.887.300

Ondergetekenden, hierna verzekeraars genoemd, verzekeren door bemiddeling van Aon, als volgt:

Verzekeringnemer

Gemeente Nissewaard

Verzekerde

Gemeente Nissewaard

Reden afgifte van dit document

Afgifte nieuwe verzekering

Verzekerd bedrag

Sectie I
EUR 7.500.000,00 als maximum per werk

Sectie II
EUR 2.500.000,00 als maximum per gebeurtenis voor aansprakelijkheid

Sectie III
EUR 2.500.000,00 premier risque per gebeurtenis op eigendommen van de opdrachtgever

Sectie IVB
EUR 25.000,00 premier risque per gebeurtenis op eigendommen van de bouwdirectie en personeel

K0100150431

Verzekerde interest

Alle werken in verband met o.a. nieuw- en/of verbouw en/of uitbreiding en/of onderhoud van bouwkundige aard, inclusief de daarin op te stellen c.q. opgestelde bouwkundige installaties, met betrekking tot woning- en utiliteitsbouw, alsmede grond-, weg- en rioleringswerkzaamheden, sloopwerkzaamheden, kabels en leidingen, kunstwerken e.d. tot het onder sectie I vermelde maximum verzekerd bedrag, uitbesteed of in eigen beheer, uitgevoerd binnen het verzekerd gebied, met een maximale bouwtermijn van 24 maanden, aansluitend gevolgd door een onderhoudstermijn van 12 maanden en verder met inachtneming van het bepaalde in clausule:
-K 151-135/1 DEKKING NA ACCEPTATIE NIET-VERZEKERDE WERKEN

Verzekerd gebied

Nederland

Eigen risico

Sectie I
EUR 5.000,00 per gebeurtenis

Sectie II
EUR 5.000,00 per gebeurtenis

EUR 10.000,00 per gebeurtenis voor kabel- en/of leidingschade als vermeld in clausule K 201-260/2

Sectie III
EUR 5.000,00 per gebeurtenis

Sectie IVB
EUR 250,00 per gebeurtenis

Voorwaarden

K 150-01/1	Verzekeringsvoorwaarden Constructie "All Risks" verzekering (Omzet) (Juli 2020)
A 161-004	Clausule Vervangende polis
A 931-005/1	"To follow"-clausule
A 161-009	Clausule Oversluiting
A 111-031	Clausule Bepaling inzake uitsluitingen in verband met

	sancties - maart 2014
A 031-498/1	VNAB Clausule NHT-Terrorismedekking - 1 juli 2003
A 141-499/4	Clausule Nadere bepaling terrorisme
K 191-013	Clausule Expertisekosten
K 101-020	Clausule Deelopleveringen
K 151-090/1	Clausule Uitsluiting sloop en afkomende materialen, tenzij hergebruik
K 141-110/1	Betonclausule
K 151-135/1	Clausule Dekking na acceptatie niet-verzekerde werken
K 151-175/1	Clausule Monumenten
K 141-180	Damwandenclausule
K 261-230/5	Clausule Grond-, weg-, en waterwerken (GWW)
K 201-260/2	Clausule Graafmelding
K 141-290	In de grond gevormde palenclausule
K 191-295	Clausule Kosten elektronische gegevens ("Cyber")
K 151-490/1	Clausule Asbest uitsluiting
K 201-500	Clausule besmettelijke ziekten (VNAB)
KX271-900	Clausule Contra-expert
KX271-901	Clausule Extra kosten dekking
KX271-902	Clausule Vastlopen/mislocatie
KX271-903	Clausule Raamcontracten
KX271-904	Verlenging in verband met Europese Aanbesteding

Premie

..... o/oo over de omzet, geschat op EUR 24.000.000,00.

Bij aanvang van ieder verzekeringsjaar is een voorschotpremie verschuldigd van EUR .....,00 met naverrekening aan het eind van ieder verzekeringsjaar over de definitieve omzet gedurende dat jaar.
De minimumpremie bedraagt 60% van de minimumpremie.

Onder omzet in het kader van deze verzekering wordt verstaan het totaal van de in de verzekeringstermijn ontvangen facturen, welke betrekking hebben op de onder de verzekering gedekte werken, verhoogd met de waarde van eventueel door de opdrachtgever ter beschikking gestelde materialen.

Inloopdekking
Het inlooprisico moet worden meeverzekerd. Verzekeringnemer kan hiervoor geen lijst aanleveren, derhalve dient dit in het premiepromillage worden meegenomen.

K0100150431

Verzekeringstermijn

Ingangsdatum : 1 januari 2027 te 00.00 uur
Einddatum : 1 januari 2029 te 00.00 uur
Premievervaldatum : 1 januari
met stilzwijgende verlenging telkens voor een termijn van 12 maanden.

Ten aanzien van de onderhoudstermijn is bepaald dat deze termijn van kracht is ongeacht het vermelde in het bestek, UAV en//of aannemersovereenkomst.

De verzekeringnemer heeft de intentie de verzekering maximaal 4 x te verlengen met een periode van 12 maanden, waarna deze verzekering van rechtswege eindigt.

In afwijking van art. 5.1.2 van de op het polisblad vermelde verzekeringsvoorwaarden bedraagt de opzegtermijn 3 maanden.

Prioriteitenbepaling

Voor zover sprake mocht zijn van tegenstrijdigheden in de tekst van de hiervoor van toepassing verklaarde voorwaarden gelden de volgende voorrangsregels:
- clausules gaan vóór verzekeringsvoorwaarden;
- aanvullende verzekeringsvoorwaarden gaan vóór verzekeringsvoorwaarden en clausules.

Tegenstrijdigheden in bepalingen van gelijke rangorde worden niet ten nadele van de verzekerde uitgelegd.

Kosten en assurantiebelasting

Alle in dit document vermelde premies zijn exclusief de nog in rekening te brengen kosten en eventuele assurantiebelasting, tenzij anders vermeld.

Rotterdam, 29 september 2026
(CL)

K0100150431

VERZEKERINGSVOORWAARDEN

K 150-01/1 CONSTRUCTIE "ALL RISKS" VERZEKERING (DOORLOPEND) - juli 2020

Inhoudsopgave

	art.
ALGEMENE VOORWAARDEN	
Begripsomschrijvingen	1
Verzekeringnemer	1.1
Verzekeraars	1.2
Verzekerde	1.3
Aon	1.4
Gebeurtenis	1.5
Bouwterrein	1.6
Premier risque	1.7
Betalingsverkeer	2
Premie	2.1
Schade	2.2
Tussentijdse beëindiging bij niet-betaling van de premie	2.3
Verruiming begrip verzekeringnemer	2.4
Premieverrekening	3
Dekking	4
Primaire/secundaire dekking	4.1
Voorwaarde voor dekking	4.2
Onderhoudstermijn	4.3
Rook-, roet- en blusmiddelenschade	4.4
Opsporing/lokalisatie van schade	4.5
Bergingskosten	4.6
Algemene kosten	4.7
Schaderegelingscourtage	4.8
Bereddingskosten	4.9
Transport buiten de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats	4.10
Schade na aankomst	4.11
Overgang belang	4.12
Duur en beeïndiging	5
Aanvang en einde verzekering (verzekeringstermijn)	5.1
Aanvang en einde dekking per werk (dekkingstermijn)	5.2
Eigen risico	6
Algemene uitsluitingen	7
Molest	7.1
Atoomkernreacties	7.2
Opzettelijk veroorzaakte schade	7.3
Toegang bouwplaats	8
Verplichtingen van verzekerde	9
Algemene verplichtingen	9.1
Verplichtingen in geval van schade	9.2

K0100150431

Niet-nakoming	9.3
Schadebehandeling	10
Benoeming van experts	10.1
Schaderegeling	10.2
Schaderegeling aansprakelijkheid	10.3
Schade-uitkering	10.4
Verjaring/verval van rechten	11
Mededelingen	12
Geschillen	13
BIJZONDERE VOORWAARDEN	
SECTIE I - HET WERK	
Verzekerde interest	14
Dekking	15
Omvang van de dekking	15.1
Herstel sectie III schade	15.2
Extra dekkingen	15.3
Uitsluitingen	16
Schadevergoeding	17
Overdekking BTW	18
Automatische bijverzekering	19
SECTIE II - AANSPRAKELIJKHEID	
Dekking	20
Onderlinge aansprakelijkheid	21
Uitsluitingen	22
Luchtvaartuigen	22.1
Motorrijtuigen	22.2
Schepen	22.3
Aansprakelijkheid verhogende bedingen	22.4
Schade aan verzekerde interesten	22.5
Schade aan eigendommen van de opdrachtgever	22.6
Schade aan gereedschappen, keten, loodsen, eigendommen bouwdirectie en personeel	22.7
Personenschade	22.8
Bedrijfsschade	22.9
Schadevergoeding	23
SECTIE III - EIGENDOMMEN VAN DE OPDRACHTGEVER	
Dekking	24
Omvang van de dekking	24.1
Extra dekkingen	24.2
Uitsluitingen	25
Schadevergoeding	26

K0100150431

SECTIE IVA - GEREEDSCHAPPEN, KETEN, LOODSEN ENZ.
Dekking 27
Uitsluitingen 28
Schadevergoeding 29

SECTIE IVB - EIGENDOMMEN VAN DE BOUWDIRECTIE EN PERSONEEL
Dekking 30
Uitsluitingen 31
Schadevergoeding 32

K0100150431

K 150-01/1 CONSTRUCTIE "ALL RISKS" VERZEKERING (DOORLOPEND)- juli 2020

Deze overeenkomst beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid, als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek (BW) voor zover de door verzekerde of een derde geleden schade op vergoeding waarvan jegens verzekeraars respectievelijk een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade voor verzekerde respectievelijk de derde was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan. Het enige gevolg van het ontbreken van onzekerheid is dat de betreffende schade niet is gedekt; de verzekering blijft onverminderd van kracht.

Het bepaalde in artikel 7:928 lid 2 BW is niet van toepassing op de mededelingsplicht van verzekeringnemer bij het sluiten van de onderhavige verzekering

Deze verzekeringsvoorwaarden bestaan uit algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden. Indien in de bijzondere voorwaarden wordt afgeweken van de algemene voorwaarden geldt het bepaalde in de bijzondere voorwaarden.

ALGEMENE VOORWAARDEN

1 Begripsomschrijvingen

1.1 Verzekeringnemer
Verzekeringnemer is degene die de verzekering met verzekeraars is aangegaan.

1.2 Verzekeraars
Verzekeraars zijn degenen die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, ieder voor het door of namens hen getekende aandeel.

1.3 Verzekerde
1.3.1 Verzekerden zijn naast de op het polisblad vermelde verzekerden:
1.3.1.1 verzekeringnemer;
1.3.1.2 opdrachtgever, bouwdirectie;
1.3.1.3 hoofdaannemer, aannemers, onderaannemers;
1.3.1.4 ontwerpers, architecten, adviseurs en constructeurs;
1.3.1.5 bestuurders, commissarissen, vennoten en ondergeschikten van verzekerden;
1.3.1.6 overige bij de uitvoering van het verzekerde interest betrokken partijen, waaronder leveranciers voor hun activiteiten op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats.
1.3.2 Op het in art. 1.6.2 omschreven bouwterrein zijn alleen de verzekeringnemer, de op het polisblad genoemde verzekerden, de opdrachtgever of de hoofdaannemer verzekerden.
1.3.3 Nevenaannemers zijn tegen nader overeen te komen premie of voorwaarden slechts meeverzekerd indien zij onder de polis zijn aangemeld.

1.4 Aon
Aon is de bemiddelaar bij deze verzekering.

1.5 Gebeurtenis
Een gebeurtenis is een voorval of een reeks voorvallen als gevolg van één en dezelfde oorzaak ten gevolge waarvan schade is ontstaan.

1.6 Bouwterrein
Onder bouwterrein wordt verstaan:
1.6.1 de bouwplaats, waaronder wordt verstaan de uiteindelijke locatie waar het werk wordt

gerealiseerd en opgeleverd, en als zodanig aan te merken terreinen in de omgeving van de bouwplaats binnen het op het polisblad vermelde verzekerd gebied;

1.6.2 plaatsen elders binnen de landen van de Europese Unie en de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA), met uitzondering van Zwitserland, tijdens bewerking en prefabricage uitsluitend voor de in art. 1.3.2 genoemde verzekerden en voor zover dit voor hun risico is;

1.6.3 de terreinen waar de in art. 14.1 t/m 14.4 genoemde verzekerde interesten tijdelijk buiten de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats zijn opgeslagen, onverschillig waar binnen de landen van de Europese Unie en de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA), met uitzondering van Zwitserland. In geval van opslag op terreinen van leveranciers dient dit voor risico te zijn van verzekerden, niet zijnde de leverancier zelf.

1.7 Premier risque

Onder premier risque wordt verstaan het bedrag dat in geval van schade of verlies maximaal wordt vergoed, ongeacht de werkelijke waarde. De regels met betrekking tot onderverzekering zijn niet van toepassing.

2 Betalingsverkeer

2.1 Premie

2.1.1 In dit artikel wordt onder premie verstaan: alle bedragen die verzekeringnemer in verband met deze verzekering moet betalen.

2.1.2 Aon betaalt het aan verzekeraars verschuldigde deel van de premie als eigen schuld aan verzekeraars. Deze betaling vindt plaats door boeking in rekening courant met verzekeraars.

2.1.3 Verzekeringnemer moet de premie aan Aon betalen. Verzekeringnemer is gekweten tegenover verzekeraars als de premie aan Aon is betaald of voor rekening van Aon is gekomen.

2.2 Schade

2.2.1 In dit artikel wordt onder schade verstaan: alle bedragen, waaronder ook premierestituties en andere uitkeringen, die verzekeraars in verband met deze verzekering verschuldigd zijn aan een rechthebbende.

2.2.2 Verzekeraars betalen de schade aan Aon. Betaling vindt plaats door boeking in rekening courant, tenzij verzekeraars en Aon anders afspreken.

2.2.3 Aon zal de van verzekeraars ontvangen schade aan de rechthebbende betalen. Aon mag op de betaling al zijn vorderingen op de verzekeringnemer in mindering brengen, voor zover die bestonden op het moment dat de betalingsverplichting van Aon ontstond en voor zover toegestaan door de wet.

2.2.4 Verzekeraars zijn tegenover de verzekeringnemer gekweten zodra de rechthebbende de verschuldigde bedragen heeft ontvangen van Aon, of zodra de bedragen met verzekeringnemer zijn verrekend in overeenstemming met de wet of met een tussen de verzekeringnemer en Aon bestaande regeling.

2.2.5 Als verzekeraars de betaling aan Aon hebben gedaan en Aon betaalt niet aan de rechthebbende, dan kunnen verzekeraars die betaling van Aon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt.

2.2.6 Als Aon de schade heeft betaald aan een door verzekeringnemer ingeschakelde tweede assurantietussenpersoon en deze betaalt niet aan de rechthebbende, dan kan Aon die betaling van die tweede assurantietussenpersoon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt of als de verzekeraars de schade terugvorderen van Aon.

2.3 Tussentijdse beëindiging bij niet betaling van de premie

Als Aon de premie niet heeft ontvangen binnen de op de factuur genoemde termijn, dan

heeft Aon het recht om de dekking tussentijds op te schorten of de verzekering tussentijds te beëindigen. Aon waarschuwt verzekeringnemer vooraf en schriftelijk van zijn voornemen.
Verzekeringnemer blijft verplicht de premie te betalen aan Aon. Verzekeraars hoeven geen schade te betalen die in de opschortingsperiode valt, ook niet als de premie later alsnog wordt betaald door verzekeringnemer.

2.4 Verruiming begrip verzekeringnemer
Als een ander dan de verzekeringnemer de premie is verschuldigd, wordt die ander voor de toepassing van art. 2.1 t/m 2.3 ook als verzekeringnemer beschouwd.

3 Premieverrekening

3.1 Aan het einde van ieder verzekeringsjaar verstrekt verzekeringnemer uiterlijk binnen 6 maanden een opgave van de definitieve gegevens over dat verzekeringsjaar. De over dat jaar definitief verschuldigde premie zal worden vastgesteld en met in achtneming van de minimumpremie worden verrekend.

3.2 Is verzekeringnemer aannemer dan is de premie verschuldigd over de definitieve omzet van de verzekerde werken, vermeerderd met de door de opdrachtgevers opgegeven waarde van de ter beschikking gestelde materialen.

3.3 Is verzekeringnemer opdrachtgever dan is de premie verschuldigd over de definitieve investeringen van de verzekerde werken.

3.4 Voor de premieverrekening blijft de waarde van de in art. 14.5 genoemde verzekerde interesten buiten beschouwing.

4 Dekking

4.1 Primaire/secundaire dekking

4.1.1 Primaire dekking
Deze verzekering biedt primaire dekking, met inachtneming van de hierna omschreven secundaire dekking voor art. 4.10 en 16.4.2 en met inachtneming van het bepaalde in art. 22.2.
In geval van een gedekte schade wordt deze vergoed, ongeacht of deze schade ook geheel of gedeeltelijk onder enige elders lopende verzekering van een van de verzekerden verhaalbaar is. Verzekeraars doen afstand van enig recht van verhaal op een dergelijke elders lopende verzekering.

4.1.2 Secundaire dekking
De dekking als omschreven in art. 4.10 en 16.4.2 is secundair.
Indien een op deze verzekering gedekte schade ook is gedekt op een andere verzekering, of daarop gedekt zou zijn indien deze verzekering niet zou hebben bestaan, geeft deze verzekering alleen dekking indien en voor zover dit risico niet of niet voldoende is gedekt op een elders lopende verzekering. De elders lopende verzekering gaat te allen tijde voor.

4.2 Voorwaarde voor dekking
Voor ieder verzekerd werk geeft deze verzekering dekking voor schade die is ontstaan gedurende de dekkingstermijn, een en ander met inachtneming van het bepaalde in art. 4.3 en 4.11.
Voor verzekerde werken die zijn aangevangen vóór de op het polisblad vermelde ingangsdatum geldt, dat schade die is ontstaan of is begonnen te ontstaan vóór aanvang van de verzekeringstermijn alleen gedekt is als deze zich openbaart gedurende de dekkingstermijn.

4.3 Onderhoudstermijn

4.3.1 In afwijking van het bepaalde in art. 4.2 geldt dat deze verzekering na oplevering van het laatst gereedgekomen werkonderdeel dekking biedt voor schade die gedurende de op het polisblad vermelde onderhoudstermijn ontstaat:

4.3.1.1 voor zover de schade wordt veroorzaakt gedurende de werkzaamheden uitgevoerd uit hoofde van onderhoudsverplichtingen op grond van bestek of overeenkomst;

4.3.1.2 voor zover de schade het gevolg is van een oorzaak die vóór aanvang ligt van deze termijn;

4.3.1.3 aan de in art. 14.3 en 14.5 genoemde interesten die tijdelijk, maar niet langer dan 3 maanden, op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats zijn opgeslagen.

4.3.2 Gedurende de op het polisblad vermelde onderhoudstermijn dekt deze verzekering op basis van de dekking die tijdens de bouwtermijn geldt ook:
- werk dat in het kader van bestek of overeenkomst wordt uitgevoerd (restpunten);
- meerwerk, uitsluitend indien de waarde daarvan niet meer is dan 30% van het op het polisblad onder sectie I vermelde verzekerd bedrag.

4.3.3 Gedurende de op het polisblad vermelde onderhoudstermijn dekt deze verzekering op basis van de dekking die tijdens de bouwtermijn geldt ook herstelwerkzaamheden van een onder deze verzekering gedekte schade aan onder sectie I of sectie III verzekerde interesten, ook als deze herstelwerkzaamheden de onderhoudstermijn tot maximaal 6 maanden overschrijden en met inachtneming van het bepaalde in art. 15.2.
Als de aanvang of de duur van de verzekerde onderhoudstermijn van deze herstelwerkzaamheden in bestek of overeenkomst nader is geregeld, geldt hetgeen daarover in bestek of overeenkomst is bepaald, gemaximeerd tot de op het polisblad vermelde onderhoudstermijn.

4.4 Rook-, roet- en blusmiddelenschade

In geval van een schade in de zin van de Nederlandse Beursvoorwaarden voor Uitgebreide Gevarenverzekering, dekt deze verzekering ook rook-, roet- en blusmiddelenschade.

4.5 Opsporing/lokalisatie van schade

Ingeval een verzekerde redelijke gronden heeft om aan te nemen dat een uit het werk voortvloeiende of daarmee verband houdende schade aan het verzekerde werk of aan andere eigendommen van de opdrachtgever is ontstaan, dekt deze verzekering tot maximaal EUR 500.000,00 per gebeurtenis, ook indien hierdoor het verzekerd bedrag wordt overschreden, de redelijke kosten en uitgaven van het lokaliseren/opsporen van een dergelijke schade. Voorwaarde is dat de schade feitelijk wordt gelokaliseerd/opgespoord en dat er sprake is van een onder de verzekering gedekte schade.
Ingeval verzekeraars vooraf toestemming hebben verleend voor het lokaliseren/opsporen van een dergelijke schade of ingeval de kosten worden gemaakt op advies van een door verzekeraars ingeschakelde expert, worden de kosten ook vergoed als er geen sprake is van een onder de verzekering gedekte schade.

4.6 Bergingskosten

Voor zover niet reeds verzekerd onder deze verzekering, en in geval van een transportrisico met inachtneming van de secundaire transportdekking, dekt deze verzekering op of buiten de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats tot maximaal EUR100.000,00 per gebeurtenis ook de gemaakte kosten van berging, lichting, afvoeren en vernietiging van de verzekerde interesten in geval van te water raken of afgevallen lading. Deze dekking geldt niet op de terreinen van de leverancier.

4.7 Algemene kosten

Voor zover niet in de herstelkosten begrepen, dekt deze verzekering ook de opslagen voor

algemene kosten op basis van de percentages als opgenomen in de oorspronkelijke begroting van het verzekerde werk.

4.8 Schaderegelingscourtage

Zo nodig boven het verzekerd bedrag dekt de verzekering, met uitzondering van sectie II, ook schaderegelingscourtage. Onder schaderegelingscourtage wordt verstaan het bedrag (tot maximaal 1% van de aan verzekerde of andere belanghebbende(n) uit te keren vergoeding van schade en kosten), dat bij uitkering door Aon aan verzekerde in rekening wordt gebracht.

4.9 Bereddingskosten

Zo nodig boven het verzekerd bedrag dekt de verzekering tot maximaal het verzekerd bedrag de kosten en op geld waardeerbare opofferingen die zijn verbonden aan de in artikel 7:957 BW genoemde maatregelen die door of ten behoeve van verzekerde zijn genomen.
De regels met betrekking tot onderverzekering zijn niet van toepassing.

4.10 Transport buiten de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats

4.10.1 De verzekering is buiten de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats ook van kracht gedurende vervoer binnen Europa, met uitzondering van vervoer over zee (niet zijnde de Waddenzee). Ro-ro- en ferryvervoer over zee is echter wel gedekt.

4.10.2 Het transportrisico vangt aan op het moment waarop de verzekerde interesten, die voor het vervoer gereed liggen, worden opgenomen om het transport te beginnen en eindigt op het moment waarop de verzekerde interesten aankomen op de plaats die verzekerde daarvoor heeft bestemd.

4.10.3 Het transport omvat ook met het vervoer verband houdende incidentele opslag, ongeacht de voorwaarden waarop het transport of de opslag plaatsvindt en ongeacht het object waarin het transport plaatsvindt, inclusief laden en lossen.

4.10.4 Voor het in dit artikel omschreven transportrisico (inclusief eventuele bijdragen in avarij-grosse) geldt een secundaire dekking als omschreven in art. 4.1.2.

4.11 Schade na aankomst

Wanneer verzekerde interesten op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats of de in art. 1.6.3 omschreven opslagterreinen aankomen zonder dat schade geconstateerd wordt, wordt alle schade die daarna wordt ontdekt geacht te zijn ontstaan na aankomst op deze bouw- of opslagterreinen, tenzij verzekeraars tegenbewijs leveren.

4.12 Overgang belang

In afwijking van artikel 7:948 lid 2 BW loopt de verzekering onverminderd door ten behoeve van de koper/verkrijger, tenzij verzekeraars binnen 30 dagen nadat zij over de overgang van de verzekering zijn geïnformeerd schriftelijk aangeven dat zij de verzekering niet op dezelfde wijze en tegen dezelfde voorwaarden zouden hebben geaccepteerd indien deze door de koper/verkrijger zou zijn aangevraagd.

5 Duur en beëindiging

5.1 Aanvang en einde verzekering (verzekeringstermijn)

5.1.1 Deze verzekering is gesloten met het beding van stilzwijgende verlenging en wordt automatisch en stilzwijgend overeenkomstig het polisblad verlengd, tenzij opzegging heeft plaatsgevonden overeenkomstig art. 5.1.2.

5.1.2 Partijen zijn bevoegd de verzekering per enige contractsvervaldag schriftelijk op te zeggen, mits daarbij een opzegtermijn van tenminste 2 maanden in acht wordt genomen.

5.1.3 Indien deze verzekering is opgezegd overeenkomstig art. 5.1.2 blijven de risico's van de

vóór de einddatum aangevangen werken automatisch op basis van ongewijzigde premie en voorwaarden gedekt, tot de datum waarop de onderhoudstermijn van de verzekerde werken eindigt. De verzekering blijft eveneens van kracht gedurende de onderhoudstermijn voor de werken die vóór de einddatum zijn opgeleverd.

5.2 Aanvang en einde dekking per werk (dekkingstermijn)

5.2.1 De dekking geldt voor alle werken ongeacht de datum waarop met de werkzaamheden is aangevangen, tenzij op het polisblad is aangegeven dat de dekking geldt voor werken die aanvangen op of na de ingangsdatum.

5.2.2 De dekking gedurende de op het polisblad vermelde maximum bouwtermijn geldt ook voor testen en beproeven en is van kracht tot 24:00 uur van de dag waarop het laatst gereedgekomen werkonderdeel is opgeleverd, ongeacht deelopleveringen/ingebruikname. Testen en beproeven vóór oplevering van het laatst gereedgekomen werkonderdeel worden niet gezien als ingebruikname.

5.2.3 Het risico vangt aan na aankomst van de materialen of na aanvang van de werkzaamheden op het in art. 1.6 omschreven bouwterrein, een en ander conform bestek of overeenkomst, of na aanvang van het transport van de voor het werk bestemde materialen, welk van de momenten zich het eerst voordoet.

5.2.4 Indien achteraf blijkt dat de bouwtermijn van het verzekerde werk door stagnatie langer is dan vermeld op het polisblad, houden verzekeraars het werk gedekt tegen een nader overeen te komen premie.

5.2.5 Na oplevering van het laatst gereedgekomen werkonderdeel gaat de dekking voor een meeverzekerde onderhoudstermijn in. Uitsluitend voor de bepaling of de maximale bouwtermijn wordt overschreden geldt als aanvangsdatum van de bouwtermijn de start van de werkzaamheden op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats.

6 Eigen risico

6.1 De verzekerde bedragen gelden als excedent van het op het polisblad vermelde eigen risico.

6.2 Het op het polisblad vermelde eigen risico is niet van toepassing in geval van personenschade.

6.3 Indien meerdere eigen risico's van toepassing zijn cumuleren deze niet en wordt per gebeurtenis nooit meer dan eenmaal het hoogst van toepassing zijnde eigen risico op de totale schade-uitkering in mindering gebracht.

7 Algemene uitsluitingen

7.1 Molest

Niet gedekt is schade als direct gevolg van molest. Onder molest wordt verstaan:

- **gewapend conflict**: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt ook verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.
- **burgeroorlog**: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
- **opstand**: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- **binnenlandse onlusten**: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
- **oproer**: een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
- **muiterij**: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige

gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.
Bovenstaande uitsluiting is niet van toepassing op schade veroorzaakt door achtergebleven oorlogstuig, waaronder bommen, mijnen of ander werktuig.

7.2 Atoomkernreacties
Niet gedekt is schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.
Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot radio-actieve isotopen welke zich buiten een kerninstallatie bevinden en worden gebruikt of zijn bestemd om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden.

7.3 Opzettelijk veroorzaakte schade
In afwijking van artikel 7:952 BW is niet gedekt schade veroorzaakt door opzet van één of meer van de verzekerden.
Onder opzet van één of meer van de verzekerden wordt niet verstaan opzet van ondergeschikten van verzekerden, al dan niet leidinggevend of toezichthoudend.
Indien schade ontstaat aan de verzekerde interesten of aan eigendommen van de opdrachtgever respectievelijk aansprakelijkheid van verzekerde voor schade aan derden door opzet van één of meer van de andere verzekerden, zijn verzekeraars niet van hun verplichting tot vergoeding ontheven.

8 Toegang bouwplaats
Verzekeraars of hun vertegenwoordigers hebben toegang tot de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats.

9 Verplichtingen van verzekerde

9.1 Algemene verplichtingen

9.1.1 Risicobekendheid
Verzekeraars verklaren bij het aangaan van de verzekering volledig bekend te zijn met het verzekerde risico.

9.1.2 Voorzorgsmaatregelen
Verzekerde is verplicht voorzorgsmaatregelen te nemen om schade te voorkomen en dient aan enige wettelijke verplichting hieromtrent te voldoen. Indien door verzekeraars speciale voorwaarden zijn voorgeschreven ten aanzien van de uitvoering van de werkzaamheden of de te nemen voorzorgsmaatregelen, is verzekerde verplicht deze speciale voorwaarden na te komen.

9.2 Verplichtingen in geval van schade
In geval van schade of een gebeurtenis die tot schade zou kunnen leiden, heeft verzekerde de hierna genoemde verplichtingen.
De verplichtingen vervallen wanneer redelijkerwijs te verwachten is dat het bedrag van de schadevergoeding beneden het van toepassing zijnde eigen risico blijft of wanneer verzekerde besluit de schade voor eigen rekening te nemen.

9.2.1 Schademelding
Verzekerde stelt zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is verzekeraars in kennis van de schade onder vermelding van de bijzonderheden en een omschrijving van de aard, de oorzaak en de toedracht.

9.2.2 Schadegegevens
Verzekerde verstrekt alle op de schade betrekking hebbende gegevens, stukken en inlichtingen die voor de beoordeling van de schade van belang kunnen zijn binnen redelijke termijn aan verzekeraars of de door hen benoemde expert.

9.2.3 Medewerking
Verzekerde verleent alle redelijkerwijs te verlangen medewerking tot regeling en vaststelling van de schade.

9.2.4 Schadebeperking
Verzekerde stelt het nodige in het werk ter beperking van de schade en volgt aanwijzingen van verzekeraars of de door hen benoemde expert op.

9.2.5 Verhaal
Zowel voor als na de vergoeding van een schade verleent verzekerde medewerking aan de door verzekeraars uit te oefenen verhaalsrechten uit hoofde van artikel 7:962 BW en staat toe dat verzekeraars, met gebruikmaking van de naam van verzekerde, derden aanspreken.
In afwijking van artikel 7:962 lid 3 tweede zin BW plegen verzekeraars geen verhaal op verzekerde, tenzij verzekerde de schade heeft veroorzaakt met opzet in de zin van art. 7.3.

9.2.6 Erkenning aansprakelijkheid
Verzekerde onthoudt zich van het erkennen van aansprakelijkheid, het treden in schikkingen of het doen van betalingen zonder toestemming van verzekeraars.

9.3 Niet-nakoming

9.3.1 Wanneer in geval van schade blijkt dat een verzekerde niet aan de in art. 9.1.2 en 9.2 genoemde verplichtingen heeft voldaan, kan dit verlies van het recht op schadevergoeding ten gevolge hebben, indien verzekeraars bewijzen dat zij hierdoor in een redelijk belang zijn geschaad.

9.3.2 Verzekeraars zijn ten opzichte van de andere verzekerden niet van hun verplichting tot vergoeding ontheven.

10 Schadebehandeling

10.1 Benoeming van experts
Aon benoemt namens en in overleg met verzekeraars een expert. De expert verricht onderzoek naar de oorzaak en de omstandigheden van de gebeurtenis, de omvang van de kosten en rapporteert hierover. In geval van gerede twijfel over de juistheid van de rapportage van de expert, staat het verzekeringnemer vrij na overleg met Aon zelf een expert te benoemen. Als de expert van verzekeringnemer de onjuistheid van de rapportage kan aantonen, vergoeden verzekeraars de kosten van deze expert. Als de kosten van de door verzekeringnemer ingeschakelde expert meer bedragen dan de kosten van de expert van verzekeraars, wordt het meerdere vergoed, mits de kosten redelijk zijn.
Een vaststellingsovereenkomst in de zin van artikel 7:900 en verder BW kan uitsluitend tot stand komen tussen verzekerde en verzekeraars.

10.2 Schaderegeling
Schaderegeling vindt plaats met verzekeringnemer. Verzekerden onder deze verzekering machtigen verzekeringnemer daartoe. De machtiging eindigt indien aan verzekeringnemer voorlopige surséance is verleend of indien hij in staat van faillissement verkeert of indien

hij anderszins het vrije beheer over zijn vermogen verliest of zijn onderneming in liquidatie treedt.

10.3 Schaderegeling aansprakelijkheid

10.3.1 Verzekeraars beslissen over de vaststelling van de schade, het al dan niet treffen van een minnelijke regeling voor of tijdens een procedure en het voeren van onderhandelingen hierover, de eventuele verdediging van verzekerde in verband met een tegen hem ingestelde strafvervolging, het voeren van verweer tegen of het voldoen aan een aanspraak tot schadevergoeding, het berusten in een rechterlijke uitspraak en dergelijke.

10.3.2 Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

10.4 Schade-uitkering

10.4.1 Elke verschuldigde schadevergoeding wordt door verzekeraars voldaan binnen vier weken na ontvangst van alle noodzakelijke gegevens. Verzekeraars zijn niet eerder in verzuim dan vanaf vier weken na ontvangst van deze gegevens.

10.4.2 Met inachtneming van het bepaalde in art. 23.4 vindt de schade-uitkering plaats aan verzekeringnemer.

11 Verjaring/verval van rechten

11.1 Een rechtsvordering tegen een verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van 5 jaar na de aanvang van de dag, volgende op die waarop verzekerde met de opeisbaarheid ervan bekend is geworden.

11.2 Terzake van aansprakelijkheidsschade wordt onder onderhandelingen zoals bedoeld in artikel 7:942 lid 3 BW ook verstaan de schademelding en iedere andere schriftelijke mededeling, waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt.

11.3 Verzekerde kan geen rechten aan de verzekering ontlenen voor schade die na 5 jaar, nadat de dekkingstermijn van het betreffende werk is beëindigd, wordt aangemeld.

12 Mededelingen

12.1 Alle mededelingen die verzekerde en verzekeraars aan elkaar moeten of willen doen, gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

12.2 Mededelingen aan verzekeringnemer kunnen door Aon rechtsgeldig worden gedaan aan het bij Aon laatst bekende adres van verzekeringnemer.

12.3 Alle mededelingen die een benadeelde en verzekeraars in het kader van art. 7:954 BW aan elkaar moeten of willen doen, gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

13 Geschillen

13.1 Op de geschillen voortvloeiende uit deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing. De rechtbank in Rotterdam is bevoegd om over geschillen te beslissen.

13.2 Indien schriftelijk wordt overeengekomen dat arbitrage wordt toegepast geldt het volgende.
Verzekeraars en verzekerde benoemen in onderling overleg een onpartijdige persoon die, na kennisneming van alle ter zake doende feiten, voor partijen een bindende beslissing neemt. Indien verzekeraars of verzekerde dit wenselijk achten of indien zij niet tot overeenstemming komen over de benoeming van een onpartijdige persoon, wordt het geschil voorgelegd aan een commissie van drie personen. Verzekeraars en verzekerde wijzen in dit geval ieder een lid van deze commissie aan, die in onderling overleg het derde lid benoemen. De beslissing van deze commissie is voor beide partijen bindend. Indien één van de partijen in gebreke blijft om een lid van de commissie te benoemen of indien de door de twee partijen benoemde leden niet tot overeenstemming komen over de benoeming van het derde lid, dan zal het geschil alsnog worden onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter in de plaats van afgifte van de polis.

Partijen dragen de arbitragekosten voor gelijke delen, tenzij zij bij akte van benoeming aan de commissie opdragen de verdeling van die kosten tussen partijen vast te stellen. De arbiters doen uitspraak naar redelijkheid en billijkheid.

BIJZONDERE VOORWAARDEN

De hierna genoemde secties zijn alleen van toepassing voor zover daarvoor op het polisblad een verzekerd bedrag is opgenomen.

SECTIE I - HET WERK

14 Verzekerde interest

Onder verzekerde interest wordt verstaan het werk bestaande uit:

14.1 de te bouwen objecten, in aanbouw en gereed al dan niet volgens bestek of overeenkomst;

14.2 alle bijkomende werken, meerwerk, wijzigingen, herstelwerkzaamheden en dergelijke al dan niet volgens bestek of overeenkomst;

14.3 alle voor het werk bestemde materialen en bouwstoffen, constructies, onderdelen enzovoort, ongeacht of deze reeds door de bouwdirectie zijn goedgekeurd;

14.4 voorwerpen als reclameborden, maquettes en verder alle ten behoeve van het werk te gebruiken, in gebruik zijnde en gebruikte tekeningen, ontwerpen, modellen en dergelijke;

14.5 hulpmiddelen, in eigendom of gehuurd, benodigd voor de uitvoering van het werk zoals - maar niet beperkt tot - steigerwerk, hekwerken, rijplaten, bekistingen, damwanden, mallen, dekzeilen en zwerfkasten al dan niet volgens bestek of overeenkomst en alle andere objecten welke in verband met het werk op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats aanwezig zijn, behoudens de interesten als omschreven in art. 16.5. De hulpmiddelen zijn verzekerd tot maximaal 10% van het op het polisblad onder Sectie I vermelde verzekerd bedrag met een minimum van EUR 100.000,00.

15 Dekking

15.1 Omvang van de dekking

Deze verzekering dekt op het bouwterrein en gedurende transport alle materiële schade aan, verlies of vernietiging van de verzekerde interesten (waaronder ook te verstaan de in art. 14.5 genoemde hulpmiddelen indien deze van overheidswege gedwongen in het werk achterblijven), dit alles onverschillig hoe ook ontstaan, ook als dit is veroorzaakt door de aard of een gebrek van de verzekerde interesten. Ook is gedekt verontreiniging of het vuil worden van die verzekerde interesten of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen, voor zover dit een gevolg is van een plotselinge onzekere gebeurtenis waar verzekerde in alle redelijkheid geen rekening mee heeft kunnen houden.

15.2 Herstel sectie III schade

Herstel van een onder sectie III gedekte schade is tot maximaal het voor sectie III verzekerd bedrag automatisch meeverzekerd onder sectie I. Voor deze dekking is geen aanvullende premie verschuldigd. Indien verzekeraars aantonen dat het risico ten opzichte van hetgeen zij bij het aangaan van de verzekering mochten verwachten dusdanig is verzwaard, dat zij het risico niet op dezelfde voorwaarden zouden hebben geaccepteerd, kunnen zij op basis van de door verzekerde verstrekte risico-informatie, premie en voorwaarden ten aanzien van de herstelwerkzaamheden aanpassen.

15.3 Extra dekkingen

15.3.1 In geval van een onder art. 15.1 gedekte schade zijn, voor zover niet reeds begrepen in de reparatie- en vervangingskosten of andere wijze van schadevergoeding, ook verzekerd:

15.3.1.1 de kosten van slopen, demonteren, ontmantelen en verwijderen, voor zover deze kosten noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden om toegang te verkrijgen tot dat deel van het werk dat beschadigd of vernietigd is en de met het voorgaande verband houdende kosten van het weer aanbrengen, opnieuw monteren en plaatsen, vervoeren, vernietigen, storten en opslaan;

15.3.1.2 de redelijke honoraria van architecten, inspecteurs en technische adviseurs en de kosten van toezicht in verband met de reparatie of vervanging;

15.3.1.3 de kosten van nieuw te maken tekeningen en bestekken en de kosten van aanbesteding in verband met de reparatie of vervanging;

15.3.1.4 de kosten van wegruimen van materialen en puin en van het noodzakelijk slopen, verwijderen, vervoeren, vernietigen, storten en opslaan van enig onderdeel van de beschadigde verzekerde interesten;

15.3.1.5 de extra kosten, zoals overwerk en spoedzending (inclusief luchtvracht), die in verband met een gedekte schade worden gemaakt om reparatie of vervanging te bespoedigen, gemaximeerd tot 25% van de totale kosten van reparatie of vervanging;

15.3.1.6 de extra reparatie- of vervangingskosten die gemaakt moeten worden in verband met wetgeving of overheidsvoorschriften, die zijn gewijzigd na aanvang van het werk. De uitsluiting van art. 16.2 is niet van toepassing.

15.3.2 De in dit artikel omschreven extra dekking geldt als een afzonderlijke verzekering voor de zes onderdelen tezamen tot een maximum bedrag van EUR 500.000,00 per gebeurtenis of tot 25 % van de projectkosten van het betreffende werk indien deze EUR 2.000.000,00 of hoger zijn.

16 Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor:

16.1 verlies van een verzekerd interest of onderdeel hiervan door verdwijning of vermissing die door middel van een normale inventarisatie wordt geconstateerd:

16.2 kosten in verband met verbeteringen of veranderingen in het ontwerp, gebruik of toepassing van verbeterde materialen, verbeterde of veranderde werkwijze, constructie, en dergelijke;

16.3 bedrijfsschade, waaronder ook wordt verstaan kosten in verband met stilstand van het werk en vertraging in de uitvoering van en onderhandelingen over contracten en verlies van contracten;

16.4 schade aan dat deel van het werk, dat anders dan ten behoeve van de voortgang van de bouw vóór oplevering in gebruik is genomen, voor zover de schade het gevolg is van zodanig gebruik. Deze uitsluiting geldt niet:

16.4.1 als voor deze schade dekking bestaat onder art. 4.3, ongeacht of de onderhoudstermijn is meeverzekerd;

16.4.2 in geval van brand en ontploffing als omschreven in de Nederlandse Beursvoorwaarden voor Uitgebreide Gevarenverzekering en waterschade. Hiervoor geldt een secundaire dekking als omschreven in art. 4.1.2. Het verschil in eigen risico ten opzichte van de elders lopende verzekering is niet gedekt; het onder de andere verzekering geldende eigen risico wordt niet onder deze verzekering vergoed;

16.5 schade aan de in sectie IVA en IVB genoemde interesten.

17 Schadevergoeding

17.1 Verzekeraars vergoeden de kosten van reparatie en vervanging van de verzekerde interesten tot maximaal het voor deze sectie verzekerd bedrag, ongeacht de oorspronkelijke kosten of waarde van deze interesten en ongeacht of reparatie of vervanging plaatsvindt, alsmede de kosten zoals omschreven in art. 4 en art. 15.3.

17.2 Voor de in art. 14.5 genoemde hulpmiddelen vergoeden verzekeraars de reparatiekosten of in geval van totaal verlies of diefstal de kosten van vervanging. De vergoeding is gemaximeerd tot 70% van de oorspronkelijke nieuwwaarde, op voorwaarde dat

verzekerde de aankoopbewijzen kan overleggen. In alle overige gevallen vergoeden verzekeraars 50% van de oorspronkelijke nieuwwaarde. In geval van huur vergoeden verzekeraars maximaal de dagwaarde.

18 Overdekking BTW

Het op het polisblad voor sectie I vermelde verzekerd bedrag is exclusief BTW, tenzij anders overeengekomen.
Ingeval bij verzekeringnemer terecht BTW in rekening wordt gebracht over een onder deze verzekering gedekte schade en hij kan deze niet (volledig) verhalen, vergoeden verzekeraars zo nodig boven het verzekerd bedrag van sectie I ook de BTW. Het onder sectie I verzekerd bedrag wordt in dat geval verhoogd met de BTW.
Verzekeraars hebben in dat geval recht op premieverrekening over de definitieve omzet van het betreffende werk inclusief BTW.

19 Automatische bijverzekering

Ongeacht de bedragen die onder deze sectie worden vergoed, loopt de verzekering ten aanzien van deze sectie gedurende de gehele verzekeringstermijn voor het volle verzekerd bedrag door.

SECTIE II - AANSPRAKELIJKHEID

20 Dekking

20.1 Deze verzekering dekt als een afzonderlijke verzekering de aansprakelijkheid van verzekerden voor door derden geleden schade (inclusief alle op geld waardeerbare gevolgschade en smartengeld) als gevolg van:

20.1.1 letsel of aantasting van de gezondheid al dan niet de dood ten gevolge hebbende (hierna te noemen personenschade);

20.1.2 beschadiging, vernietiging, verontreiniging, verlies of het vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen (hierna te noemen zaakschade);

20.2 De schade als omschreven in art. 20.1.1 en 20.1.2 dient te zijn ontstaan gedurende de dekkingstermijn en dient verband te houden met de uitvoering van het onder deze verzekering verzekerde werk respectievelijk met de onder deze verzekering verzekerde werkzaamheden.

21 Onderlinge aansprakelijkheid

Verzekerden worden ten opzichte van elkaar en onderling als derden beschouwd.

22 Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor aansprakelijkheid van verzekerde voor de hierna genoemde door derden geleden schade.

22.1 Luchtvaartuigen

Schade door of voortvloeiende uit de eigendom of het gebruik door verzekerde van luchtvaartuigen en doordat personen en voorwerpen uit of van luchtvaartuigen vallen. Deze uitsluiting geldt niet voor schade veroorzaakt als passagier (niet bestuurder) of door een passagier (niet bestuurder).

22.2 Motorrijtuigen

22.2.1 Schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) of een vergelijkbare buitenlandse wet.

22.2.2 De in art. 22.2.1 genoemde uitsluiting geldt niet op of nabij de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats:

22.2.2.1 voor schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen in verband met de uitvoering van de werkzaamheden.
Indien het motorrijtuig dat de schade heeft veroorzaakt of waarmee de schade is toegebracht ten tijde van de schadeveroorzaking deelneemt aan het verkeer op of nabij de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats én indien en voor zover het verzekeren van aansprakelijkheid ten aanzien van deze motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking krachtens enige wet verplicht is, dekt deze verzekering uitsluitend het meerdere boven hetgeen aldus verzekerd dient te zijn;

22.2.2.2 voor schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan de verzekerden genoemd op het polisblad of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde geen eigenaar zijn of waarover zij niet uit hoofde van huurkoop of leasing beschikken of waarvan zij geen verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een vergelijkbare buitenlandse wet;

22.2.2.3 voor schade veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere zaken terwijl deze worden geladen op, vervoerd met of afgeladen van een motorrijtuig of daarvan afvallen of zijn afgevallen (ook indien de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde eigenaar is van het betreffende motorrijtuig of erover beschikt uit hoofde van huurkoop of leasing);

22.2.2.4 voor schade veroorzaakt als passagier of door een passagier.

23.2.3 Een eventueel op andere door de verzekerde gesloten verzekeringen gesteld eigen risico is niet gedekt.

22.2.4 Verzekeraars dekken de in deze verzekering omschreven aansprakelijkheid niet in hun hoedanigheid van verzekeraar overeenkomstig de WAM of een vergelijkbare buitenlandse wet. Door het aangaan van deze verzekering heeft verzekerde niet voldaan aan enige verplichting tot verzekering voortvloeiend uit de genoemde wetten.

22.3 Schepen
Zaakschade door aanvaring of het daarmee wettelijk gelijkgestelde veroorzaakt door of met schepen waarvan verzekerde eigenaar of rompbevrachter is. Deze uitsluiting geldt niet voor pontons, bakken, roeiboten en andere schepen zonder motoren voor eigen voortstuwing, of met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW en een waterverplaatsing van niet meer dan 20 m^3.

22.4 Aansprakelijkheid verhogende bedingen
Schade als gevolg van aanspraken tot vergoeding van schade gegrond op een boete-, schadevergoedings-, garantie-, of ander soortgelijk beding behalve indien en voor zover aansprakelijkheid ook zonder een zodanig beding zou hebben bestaan.

22.5 Schade aan verzekerde interesten
Schade aan de ten tijde van de gebeurtenis onder sectie I verzekerde interesten of enig gedeelte daarvan.

22.6 Schade aan eigendommen van de opdrachtgever
Schade aan eigendommen van de opdrachtgever voor zover deze wordt vergoed onder sectie III van deze verzekering.

22.7 Schade aan gereedschappen, keten, loodsen, eigendommen bouwdirectie en personeel
Schade aan gereedschappen, keten, loodsen en aan eigendommen van de bouwdirectie en personeel voor zover deze wordt vergoed onder sectie IVA of IVB.

22.8 Personenschade
Personenschade van alle partijen die zijn betrokken bij het verzekerde werk of de verzekerde werkzaamheden.

22.9 Bedrijfsschade

Bedrijfsschade, waaronder tijdverlet en winstderving, als gevolg van materiële schade aan, verlies of vernietiging van de onder sectie I of sectie III verzekerde interesten waarvoor de ene verzekerde partij tegenover de andere aansprakelijk is.

23 Schadevergoeding

23.1 De schadevergoeding die verzekerde gehouden is aan derden te betalen wordt, na aftrek van het eventueel geldend eigen risico, tot ten hoogste het voor deze sectie verzekerd bedrag voor alle verzekerden tezamen door verzekeraars vergoed; een en ander ongeacht of het bedrag van de schadevergoeding hoger of lager is dan het aanvankelijk van verzekerde gevorderde bedrag.

23.2 Verzekeraars vergoeden, ook indien de hierna te noemen rente en kosten tezamen met het bedrag van de schadevergoeding het verzekerd bedrag overtreffen, ook:

23.2.1 de wettelijke rente, voor zover deze loopt over het ten laste van verzekeraars komende gedeelte van de hoofdsom;

23.2.2 de kosten van verweer tegen aanspraken van derden, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerde mocht worden veroordeeld;

23.2.3 de kosten van rechtsbijstand in verband met een tegen verzekerde ingestelde strafvervolging;

23.2.4 de bereddingskosten.

23.3 Het eventueel geldende eigen risico is niet van toepassing op de kosten bedoeld in art. 23.2.2 t/m 23.2.4.

23.4 In afwijking van het bepaalde in art. 2.2 kan de schadevergoeding rechtstreeks aan de benadeelde derden worden betaald, waartoe verzekeraars aan Aon instructie kunnen geven.

SECTIE III - EIGENDOMMEN VAN DE OPDRACHTGEVER

24 Dekking

24.1 Omvang van de dekking

Deze verzekering dekt als een afzonderlijke verzekering tot maximaal het op het polisblad onder sectie III vermelde verzekerd bedrag schade aan, verlies of vernietiging van andere eigendommen van de opdrachtgever als gevolg van dan wel verband houdend met de uitvoering van het verzekerde werk. Ook is gedekt verontreiniging of het vuil worden of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen als gevolg van of verband houdende met de uitvoering van het verzekerde werk voor zover dit een gevolg is van een plotselinge onzekere gebeurtenis waar verzekerde in redelijkheid geen rekening mee heeft kunnen houden.

Onder andere eigendommen worden verstaan alle andere dan onder sectie I verzekerde interesten die eigendom zijn van de opdrachtgever of die zijn overgegaan op zijn rechtsopvolger of waarvoor hij verantwoordelijk is en zaken die de opdrachtgever ter bewaring of ter bewerking zijn toevertrouwd of in huur, bruikleen of krachtens enige andere overeenkomst in gebruik heeft.

24.2 Extra dekkingen

24.2.1 In geval van een onder art. 24.1 gedekte schade zijn, voor zover niet reeds begrepen in de reparatie- en vervangingskosten of andere wijze van schadevergoeding, ook verzekerd:

24.2.1.1 de kosten van slopen, demonteren, ontmantelen en verwijderen, voor zover deze kosten noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden om toegang te verkrijgen tot dat deel van het werk dat beschadigd of vernietigd is en de met het voorgaande verband houdende kosten van het weer aanbrengen, opnieuw monteren en plaatsen, vervoeren, vernietigen, storten en opslaan;

24.2.1.2 de redelijke honoraria van architecten, inspecteurs en technische adviseurs en de kosten van toezicht in verband met reparatie of vervanging;

24.2.1.3 de kosten van nieuw te maken tekeningen en bestekken en de kosten van aanbesteding in verband met reparatie of vervanging;

24.2.1.4 de kosten van wegruimen van materialen en puin en van het noodzakelijk slopen, verwijderen, vervoeren, vernietigen, storten en opslaan van enig deel van de in art. 24.1 bedoelde beschadigde eigendommen van de opdrachtgever;

24.2.1.5 de extra kosten, zoals overwerk en spoedzending (inclusief luchtvracht), die in verband met een gedekte schade worden gemaakt om reparatie of vervanging te bespoedigen, gemaximeerd tot 25% van de totale kosten van herstel of vervanging;

24.2.1.6 de extra reparatie- of vervangingskosten die gemaakt moeten worden in verband met wetgeving of overheidsvoorschriften, die zijn gewijzigd na aanvang van het werk.

24.2.2 De in dit artikel omschreven extra dekking geldt als een afzonderlijke verzekering voor de zes onderdelen tezamen tot een maximum bedrag van EUR 500.000,00 per gebeurtenis of tot 25 % van het onder sectie III verzekerd bedrag per gebeurtenis, indien dit verzekerd bedrag EUR 2.000.000,00 of hoger is.

25 **Uitsluitingen**

Deze verzekering geeft geen dekking voor:

25.1 schade noodzakelijkerwijs toegebracht ten behoeve van de uitvoering van het werk;

25.2 schade die is toegebracht aan (al dan niet daadwerkelijk) bij de bouw in gebruik zijnde werktuigen, machinerieën, gereedschappen en verdere uitrusting;

25.3 schade die is toegebracht aan de ten tijde van de gebeurtenis onder sectie I verzekerde interesten of enig gedeelte daarvan;

25.4 bedrijfsschade van onverschillig welke aard en hoe ook omschreven.

26 **Schadevergoeding**

Verzekeraars vergoeden de kosten van reparatie en vervanging van de verzekerde interesten tot maximaal het voor deze sectie verzekerd bedrag, ongeacht de oorspronkelijke kosten of waarde van deze interesten, waarbij rekening wordt gehouden met een redelijke aftrek voor verbetering. Verzekeraars vergoeden ook de kosten zoals omschreven in art. 4 en art. 24.2.

SECTIE IVA - GEREEDSCHAPPEN, KETEN, LOODSEN ENZ.

27 **Dekking**

Deze verzekering dekt als een afzonderlijke verzekering tot maximaal het op het polisblad onder sectie IVA vermelde verzekerd bedrag alle materiële schade aan, verlies of vernietiging van de bij het werk te gebruiken, in gebruik zijnde of gebruikte machines, werktuigen, gereedschappen, keten, loodsen en andere tijdelijke onderkomens en de inhoud hiervan voor zover op of nabij de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats aanwezig, ook als deze zijn gehuurd.

28 **Uitsluitingen**

Deze verzekering geeft geen dekking voor varend en drijvend materieel, kranen en mechanisch voortbewogen transportmiddelen en werktuigen, met uitzondering van bouwliften.

29 **Schadevergoeding**

Verzekeraars vergoeden de reparatiekosten of in geval van totaal verlies of diefstal de kosten van vervanging. De vergoeding is gemaximeerd tot 70% van de oorspronkelijke nieuwwaarde, op voorwaarde dat verzekerde de aankoopbewijzen kan overleggen. In alle

overige gevallen vergoeden verzekeraars 50% van de oorspronkelijke nieuwwaarde.
In geval van huur vergoeden verzekeraars maximaal de dagwaarde.

SECTIE IVB - EIGENDOMMEN VAN DE BOUWDIRECTIE EN PERSONEEL

30 Dekking
Deze verzekering dekt als een afzonderlijke verzekering tot maximaal het op het polisblad achter sectie IVB vermelde verzekerd bedrag alle materiële schade aan, verlies of vernietiging van de niet reeds elders in deze verzekering gedekte, op het werk aanwezige eigendommen van de bouwdirectie en van personen in dienst van verzekerde en werkzaam op de in art. 1.6.1 omschreven bouwplaats.

31 Uitsluitingen
Deze verzekering geeft geen dekking voor verlies of vernietiging van geld of geldswaardige papieren en voor materiële schade aan, verlies of vernietiging van mechanisch voortbewogen transportmiddelen en werktuigen.

32 Schadevergoeding
Verzekeraars vergoeden maximaal de dagwaarde.

K0100150431

CLAUSULE(S)

A 161-004 VERVANGENDE POLIS

1 Deze polis is een vervanging van de eerder afgegeven polis onder polisnummer K0100095384.

2 Verzekeraars doen ten aanzien van de voortzetting geen beroep op het niet nakomen door de verzekeringnemer van de mededelingsplicht. Voor zover de oorspronkelijk op deze verzekering betrokken verzekeraars een beroep hadden op het niet nakomen van de mededelingsplicht, hebben de huidige verzekeraars dit ook.

A 931-005/1 "TO FOLLOW"-CLAUSULE - februari 2017

De verzekeraars die het bij deze polis behorende handtekeningenblad hebben ondertekend als "volgend", volgen de verzekeraars die dit blad als "leidend" hebben ondertekend in alles.

Als de ondertekening niet op een handtekeningenblad, maar op het polisblad is geplaatst, volgen de op het polisblad vermelde verzekeraars de verzekeraar(s) die met een asterisk (*) staan aangegeven in alles.

Het bovenstaande geldt ook in geval van onverplichte betalingen.

A 161-009 OVERSLUITING

1 Wanneer een aandeel van deze verzekering wordt overgesloten, doet de overnemende verzekeraar geen beroep op het niet nakomen door de verzekeringnemer van de mededelingsplicht die geldt op het moment van oversluiting. Voor zover de oorspronkelijk op deze verzekering betrokken verzekeraar een beroep had op het niet nakomen van de mededelingsplicht, heeft de overnemende verzekeraar dit ook.

2 Wanneer een aandeel van een verzekeraar in deze verzekering wordt overgesloten, aanvaardt de overnemende verzekeraar ook de nadere afspraken en handelswijzen die tussen verzekerde en de vorige verzekeraar gebruikelijk waren, tenzij partijen schriftelijk anders overeenkomen.

A 111-031 BEPALING INZAKE UITSLUITINGEN IN VERBAND MET SANCTIES -maart 2014

De verzekeraar is niet gehouden om dekking of schadeloosstelling te bieden krachtens deze verzekering, indien dit een inbreuk zou vormen op sanctiewet- en regelgeving uit hoofde waarvan het de verzekeraar verboden is om krachtens deze verzekering dekking te bieden of een schadeloosstelling uit te keren.

A 031-498/1 SAMENVATTING NHT-TERRORISMEDEKKING (versie 1 januari 2017)

Het clausuleblad "Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V." (hierna: NHT-dekking) is van toepassing indien en voor zover de betrokken verzekeraars aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.

K0100150431

Op verzoek verstrekt Aon een exemplaar van dit clausuleblad. De tekst ervan kan ook via de website *https://nht.vereende.nl* worden geraadpleegd.

Hierna volgt een samenvatting van de NHT-dekking. In geval van discussie over deze samenvatting gaat het clausuleblad "Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V." voor.

1 Omvang van de NHT-dekking

Indien en voor zover, met inachtneming van onderstaande begripsomschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen dan wel handelingen of gedragingen ter voorbereiding hiervan (hierna aangeduid met "terrorismerisico"), geldt voor de in Nederland gelegen risico's (vastgesteld op basis van artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht) die zijn ondergebracht bij verzekeraars die zijn aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT) het gestelde in de leden 2 en 3.

2 Begripsomschrijvingen

2.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen begaan in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.2 Kwaadwillige besmetting

Het (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die letsel en/of aantasting van de gezondheid of dood tot gevolg kunnen hebben, en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt de gevolgen daarvan te beperken.

3 Bijzondere regeling bij vergoeding van terrorismeschade

3.1 Beperkte schadevergoeding

De uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar overeenkomstig het van toepassing zijnde Protocol Afwikkeling Claims ontvangt van de NHT. De NHT beslist of de ingediende aanspraak kan worden aangemerkt als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico. Eerst nadat de NHT dit besluit heeft genomen en heeft meegedeeld welk bedrag zal worden uitgekeerd, kan verzekerde hierop aanspraak maken.

3.2 Maximale uitkering per locatie

Als de verzekering betrekking heeft op schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dan wel op de daaruit voortvloeiende schade, geldt dat door de NHT per

verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro zal worden uitgekeerd, tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor toepassing hiervan geldt dat rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer.

Onder verzekerde locatie worden in dit verband verstaan alle op het risicoadres aanwezige verzekerde objecten van verzekeringnemer, alsmede de daarbuiten gelegen door hem verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen.

A 141-499/4 NADERE BEPALINGEN TERRORISME

1 Bereidverklaring niet-NHT verzekeraar

Indien en voor zover op deze verzekering, naast verzekeraars die aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (hierna genoemd NHT) en voor wie uit dien hoofde op hun aandeel in deze verzekering de Clausule NHT-terrorismedekking van toepassing is, verzekeraars betrokken zijn die niet bij de NHT zijn aangesloten, zullen deze verzekeraars ten aanzien van de risico's als omschreven in de NHT-Clausule daarvoor op dezelfde wijze schade vergoeden als de bij de NHT aangesloten verzekeraars. Dit geldt ook als de NHT betrokken is bij een schade als gevolg van een in lid 2.2 omschreven gebeurtenis en de verzekering volledig is gesloten bij verzekeraars die niet bij de NHT zijn aangesloten.
Indien de leidende verzekeraar een niet bij de NHT aangesloten verzekeraar is, zal deze, ten aanzien van de bij de NHT herverzekerde risico's, de beslissingen van de bij de NHT aangesloten verzekeraars volgen.

2 Uitsluiting

2.1 De in lid 2.2 omschreven terrorisme-uitsluiting geldt indien en voor zover er sprake is van andere dan in Nederland gelegen risico's, vastgesteld op basis van artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht. Deze uitsluiting geldt ook voor schade als gevolg van een in lid 2.2 omschreven gebeurtenis waarbij de NHT niet is betrokken en de verzekering volledig is gesloten bij verzekeraars die niet bij de NHT zijn aangesloten.

2.2 De verzekering geeft geen dekking voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:
- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen.

3 Begripsomschrijvingen

3.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of

uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

3.2 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel Toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

3.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

K 191-013 EXPERTISEKOSTEN

In geval van een aansprakelijkheidsschade wordt in overleg met verzekeringnemer een expertisebureau ingeschakeld. Wanneer uit het schaderapport blijkt dat de schade onder het eigen risico blijft of dat de schade niet is gedekt, handelt verzekeringnemer de schade af en betaalt hij de expertisekosten. Wanneer uit het schaderapport blijkt dat de schade boven het eigen risico komt en is gedekt, betalen verzekeraars de schade en de expertisekosten.

K 101-020 DEELOPLEVERINGEN

Indien een deel van het verzekerde interest eerder wordt opgeleverd dan de rest van het werk, blijft dit opgeleverde gedeelte tot de oplevering van de rest van het werk als een afzonderlijke verzekering tot een bedrag gelijk aan de eindwaarde van het opgeleverde deel onder sectie I gedekt op basis van de voorwaarden van sectie III en art. 4.3 van de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden. De dekking van de meeverzekerde onderhoudstermijn gaat in na oplevering van het gehele werk.

Schade als gevolg van brand en ontploffing zoals omschreven in de Nederlandse Beursvoorwaarden voor Uitgebreide Gevarenverzekering is gedekt indien en voor zover dit niet of niet voldoende is gedekt onder een elders lopende polis. De elders lopende polis gaat te allen tijde voor.

K 151-090/1 UITSLUITING SLOOP EN AFKOMENDE MATERIALEN, TENZIJ HERGEBRUIK

Uitgesloten zijn:

- door het slopen veroorzaakte schade aan uit de sloop afkomstige materialen, tenzij deze materialen zijn bestemd voor hergebruik in het verzekerde werk;
- kosten van herstel van teveel of te ver slopen.

K0100150431

K 141-110/1 BETONCLAUSULE

Van deze verzekering zijn uitgesloten de kosten van herstel of vervanging die betrekking hebben op het herstellen of vervangen van tekortkomingen in beton-(constructies), bestaande uit verkeerde mortelsamenstelling, onvoldoende en/of onjuiste verdichting, ontmenging, grindnesten, krimp- of kruipscheuren, ondichte voegen en aansluitingen.

Deze uitsluiting is niet van toepassing indien verzekerde kan aantonen dat bovengemelde kosten worden gemaakt in verband met een schade die het niet te verwachten gevolg is van het beoogde ontwerp, de gekozen wijze van uitvoering en/of de gebruikte materialen, maar dat er een anderszins onder deze polis gedekte oorzaak aan ten grondslag ligt zonder welke de tekortkoming(en) niet of althans niet in die mate zou(den) zijn ontstaan.

Toelichting

In de huidige ontwerpen/bouwmethoden kan er voor worden gekozen om het ontstaan van tekortkomingen in de betonconstructie (zoals scheuren die de norm overschrijden) toe te laten en deze naderhand te herstellen of na te behandelen. Voor dergelijke kosten bestaat er geen dekking. Dekking is slechts aan de orde ingeval van tekortkomingen die volgens de geldende normen voor betonconstructies als schade in de zin van de polis kunnen worden aangemerkt en waarvan verzekerde kan aantonen dat deze het gevolg zijn van omstandigheden die geen betrekking hebben op de door verzekerde gemaakte keuzes inzake het materiaal, het ontwerp of de uitvoering.

K 151-135/1 DEKKING NA ACCEPTATIE NIET-VERZEKERDE WERKEN

Met inachtneming van hetgeen is omschreven op het polisblad, zijn de volgende werken uitsluitend gedekt na acceptatie door verzekeraars tegen nader overeen te komen premie en/of voorwaarden:

- Werken met een aanneemsom hoger dan het onder Sectie I vermelde bedrag. Indien de aanneemsom na aanvang van het werk hoger wordt door meerwerk of anderszins, vergoeden verzekeraars, in afwijking van artikel 7:958 lid 5 BW, per werk elke schade volledig tot ten hoogste 130% van dit maximum bedrag, ook indien de definitieve waarde van het werk hoger is dan deze 130%.
- Werken met een bouwtermijn langer dan de op het polisblad vermelde bouwtermijn. Indien tijdens de bouwtermijn blijkt dat de maximum bouwtermijn wordt overschreden, houden verzekeraars het risico automatisch gedekt gedurende 6 maanden.
- Werken, die buiten het op het polisblad genoemde verzekerd gebied vallen.
- Werken, die buiten de op het polisblad onder verzekerde interest genoemde omschrijving vallen:
  - het uitvoeren van horizontale boringen en het plaatsen van duikers en zinkers met een aanneemsom > EUR 150.000,00
  - in-situ saneringen;
  - natte werken, zoals, sluizen, kademuren, dijken, waterkeringen, bruggen en tunnels e.d., echter met uitzondering van:
  - aanleg, vervanging en onderhoud van loop- en fietsbruggen c.q. tunnels en sluizen met een aanneemsom tot EUR 500.000,00
  - onderhoud aan bruggen en tunnels geschikt voor alle verkeer waarbij de hoofdconstructie niet wordt vervangen en/of er niet aan de dragende constructie(s) wordt gewerkt met een aanneemsom tot EUR 500.000,00
  - houten/kunststof beschoeiingen met een aanneemsom tot EUR 500.000,00
  - baggerwerkzaamheden met een aanneemsom tot EUR 500.000,00. .

K0100150431

K 151-175/1 MONUMENTEN

In geval van een gedekte schade aan onder sectie I of III verzekerde interesten wordt bij reparatie of vervanging rekening gehouden met de oudheidkundige, antiquarische of monumentale waarde van deze interesten.
Verzekeraars vergoeden de reparatie of vervanging van deze interesten tot maximaal 150% van de reparatie- of vervangingskosten op basis van de waarde van de nieuwe materialen die de oude materialen qua kwaliteit en uiterlijk het best benaderen.

K 141-180 DAMWANDENCLAUSULE

Van deze verzekering zijn uitgesloten kosten van herstel of vervanging van damwandconstructies of delen daarvan in geval van:

- het uit het slot lopen of vervormen tijdens het inbrengen en/of verwijderen;
- mislocatie, scheefstand of verplaatsing zonder dat er sprake is van bezwijking;
- lekkage op naden, sparingen, voegen en aansluitingen.

Toelichting

Deze clausule ziet alleen op damwandconstructies zelf en beoogt een aantal veelvuldig voorkomende problemen met damwanden uit te sluiten van dekking. De vaak voorspelbare problemen zijn in de ogen van verzekeraars zozeer afhankelijk van beheersbare omstandigheden, dat deze tot het ondernemersrisico behoren te blijven. Men beoogt onder andere uit te sluiten het bewerkingsrisico dat bestaat bij het inbrengen van damwanden, zoals vervormingen en beschadigingen die vaak inherent zijn aan de combinatie van de grondgesteldheid, de sterkte van de planken, de methode van inbrengen en het ingezette materieel.
Hierbij wordt er op gewezen dat tijdens het heien/trillen/indrukken vaak goed zichtbaar is dat problemen kunnen worden verwacht (snelheid van het zakken, beschadigingen op de kop van de plank, zwaar werkend blok, slotwrijving, verlopen van de planken, etc.). Ook verkeerde plaatsing van de wanden bij het inbrengen alsook verplaatsing of scheefstand van damwandconstructies die met name kan ontstaan na ontgraving zijn geen gedekte evenementen wanneer geen sprake is van een bezwijking van de constructie. Voorts regelt deze clausule dat kosten die worden gemaakt in verband met het waterdicht maken van de sloten en aansluitingen niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Onder deze clausule zijn onder andere wel gedekt:

- bezwijking van de damwandconstructie waarbij de stabiliteit in de constructie verloren gaat doordat de krachten die druk uitoefenen op de damwandconstructie groter zijn dan het maximale weerstandsvermogen tegen vervorming;
- alle van buiten komende onheilen anders dan de tijdens het inbrengen en/of verwijderen op het resultaat van invloed zijnde omstandigheden (zoals de toegepaste techniek van inbrengen, de toepassing van verkeerd materieel, fout gekozen materialen en de grond- of terreingesteldheid);
- een ongeval met machines, waardoor het werk of de plank beschadigd raakt;
- een verborgen gebrek in de plank dat, zonder dat dit vooraf wordt opgemerkt, bij het inbrengen leidt tot beschadigingen aan de plank.

K0100150431

K 261-230/5 GROND-, WEG- EN WATERWERKEN (GWW) CLAUSULE

Van deze verzekering zijn uitgesloten schaden als gevolg van wegwaaien, wegspoelen, afkalven, afschuiven, zetten, inklinken, opbarsten, oppersen alsmede slibafzettingen bij de uitvoering van grond-, bagger-, weg- en waterbouwwerken, tenzij sprake is van een plotselinge en onvoorziene gebeurtenis waarbij een schade aan het werk en/of omliggende eigendommen optreedt ten gevolge van een aantasting van de stabiliteit in de bodem, grondlichamen of grond-/waterkerende constructies.

K 201-260/2 GRAAFMELDING - oktober 2024

1 De verzekerde die mechanische werkzaamheden verricht in de ondergrond, zoals omschreven in de Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten, dient dit op zorgvuldige wijze uit te voeren. Voor zover van toepassing wordt door verzekerde tenminste 3 werkdagen en ten hoogste 20 werkdagen voorafgaande aan die werkzaamheden een zogenaamde graafmelding gedaan bij de Dienst voor het kadaster en de openbare registers, bedoeld in artikel 2 van de Organisatiewet Kadaster.

2 Een zorgvuldige uitvoering van de werkzaamheden, zoals omschreven in de richtlijn "Schade voorkomen aan kabels en leidingen, richtlijn zorgvuldig grondroeren van initiatief-tot gebruiksfase" (CROW-publicatie 500, zie www.crow.nl), omvat in ieder geval de plicht om vóór aanvang van de werkzaamheden informatie over de liggingsgegevens van kabels en leidingen op te vragen, te gebruiken en onderzoek te verrichten naar de exacte ligging in de grond.

3 Voor kabel- en/of leidingschade die een direct gevolg is van het niet opvolgen van de in deze clausule omschreven procedure geldt een op het polisblad vermeld eigen risico.

4 Buiten Nederland worden dezelfde zorgvuldigheidseisen aan bovengenoemde werkzaamheden gesteld als in Nederland. Dit geldt alleen voor zover het redelijkerwijs mogelijk is voor verzekerde om aan de in de Nederlandse wet- en regelgeving gestelde eisen te voldoen.

K 141-290 IN DE GROND GEVORMDE PALENCLAUSULE

Van deze verzekering is uitgesloten schade aan in de grond gevormde palen, ontstaan binnen 48 uur na het inbrengen, tenzij verzekerde aantoont dat de schade niet werd veroorzaakt door de wijze van uitvoering en/of de aanwezige grondsamenstelling en/of terreincondities en/of de verwerkte materialen.

Toelichting

Deze clausule beoogt schade in de plastische fase van het vormingsproces uit te sluiten die inherent is aan de totstandkoming van deze palen. Er bestaat gedurende deze fase wel dekking voor schaden ontstaan door van buiten aankomende onheilen.
Onder deze clausule wordt schade die is veroorzaakt door de foutieve inzet van het materieel dat gebruikt wordt voor de fabricage van de palen gezien als een schade die is veroorzaakt door de wijze van uitvoering.

K0100150431

K 191-295 KOSTEN ELEKTRONISCHE GEGEVENS ("CYBER")

Deze verzekering geeft geen dekking voor de kosten in verband met het herkrijgen, beschermen, behouden, controleren, reconstrueren, herstellen of vervangen van elektronische gegevens die zijn verloren, vernietigd, beschadigd, gemanipuleerd, gehackt of anderszins in het bezit van onbevoegden geraakt, ongeacht de oorzaak daarvan of wie daarvoor verantwoordelijk is. Materiële schade, verlies of vernietiging die het gevolg hiervan is blijft met inachtneming van de overige bepalingen in de polisvoorwaarden gedekt.

In geval van een onder de polis gedekte schade aan elektronische media of apparatuur waarop zich elektronische gegevens bevinden, wordt uitsluitend vergoeding verleend voor het herstel en/of de vervangingskosten van deze elektronische media of elektronische apparatuur, met inbegrip van de kosten voor het kopiëren van de elektronische gegevens van een back-up of van originelen van een vorige generatie indien en voor zover deze nog beschikbaar zijn. Deze kosten omvatten niet de kosten van onderzoek naar of voor het opnieuw creëren, verzamelen, assembleren, behouden of beveiligen van dergelijke elektronische gegevens. Als de elektronische media of apparatuur niet worden gerepareerd of vervangen , dan vindt de schadevergoeding plaats op basis van vervangingswaarde van lege elektronische media of apparatuur.

Onder vervangingswaarde wordt verstaan het bedrag benodigd voor het verkrijgen van zaken met dezelfde of vergelijkbare technische specificaties inzake kwaliteit, staat en ouderdom, gelijkwaardig aan de beschadigde of verloren gegane zaken.

K 151-490/1 ASBEST UITSLUITING

Uitgesloten is schade aan of verlies van het verzekerd werk, eigendommen van de opdrachtgever of aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade door het vrijkomen van of het verontreinigen door asbest.

K 201-500 BESMETTELIJKE ZIEKTEN (VNAB)

1 Deze verzekering biedt geen dekking voor de kosten, uitgaven of enig andere aanspraak op vergoeding rechtstreeks voortvloeiend uit een besmetting met of infectie door de verspreiding van een besmettelijke ziekte, of de angst daarvoor, waaronder wordt verstaan:

1.1 de kosten, uitgaven of aanspraken voor het onderzoeken, schoonmaken, ontgiften, ontsmetten, verwijderen, vernietigen, vervangen, bewaken, beschermen en/of afsluiten van de verzekerde interesten, en/of

1.2 het daardoor niet kunnen beschikken over of stilleggen van de verzekerde interesten, en/of

1.3 de aansprakelijkheid voor door een besmettelijke ziekte veroorzaakte zaak- en personenschade.

2 Indien in verband met een verzekerde schade en/of verlies onder deze verzekering meerkosten ontstaan, welke zijn toe te rekenen aan transport- en/of reisbeperkingen dan wel het gevolg zijn van uitstel of vertraging van reparaties en/of vervangingen, en deze meerkosten vloeien voort uit de verspreiding, besmetting of infectie met een besmettelijke ziekte die aangemerkt wordt als epidemie(a) of pandemie(b), dan vindt de schadevaststelling plaats onder aftrek van die meerkosten voor zover deze meer bedragen dan 30 % van het schadebedrag zonder die meerkosten en de totale schadevergoeding binnen de limieten en begrenzingen van de polis blijft.

(a) Epidemie uitgeroepen, afgekondigd of als zodanig gekarakteriseerd door een regering of het daarvoor bevoegde gezag in een land.
(b) Pandemie uitgeroepen, afgekondigd of als zodanig gekarakteriseerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

Toelichting
Indien door verspreiding van een besmettelijke ziekte een besmetting of infectie plaatsvindt van verzekerde interesten of van andere zaken of van personen, kan Verzekerde hierdoor schade of verlies lijden. Enerzijds kunnen door de verspreiding van die besmettelijke ziekte allerlei kosten ontstaan in verband met de besmette zaken, maar ook kan verzekerde zelf of een derde daarmee besmet raken, al of niet door zijn handelen of nalaten. Verzekeraars willen in verband met mogelijke cumulatie van schadelast door verspreiding van besmettelijke ziektes, maar ook ter verduidelijking van de polisdekking, in deze clausule vastleggen dat kosten, uitgaven of aanspraken op schadevergoeding die rechtstreeks voortvloeien uit de verspreiding van de besmettelijke ziekte, maar ook de aansprakelijkheid daarvoor, is uitgesloten onder de polis, waaronder begrepen de in de polis opgenomen aanverwante of verbonden dekkingen. Indien echter als gevolg van een besmetting of infectie een beschadiging, verlies of vernietiging van verzekerde interesten of zaken van derden optreedt, of als er sprake is van letsel en/of dood, welk(e) beschadiging, verlies, vernietiging, letsel of dood zonder dat die besmetting had plaatsgevonden ook gedekt zou zijn geweest, dan blijft de polisdekking onverminderd van kracht alsof die besmetting of infectie niet heeft plaatsgevonden.
Indien in de schadevaststelling van een gedekte schade onder de polis meerkosten zijn opgenomen door in de clausule genoemde oorzaken die kunnen worden toegerekend aan een besmettelijke ziekte die zich kenmerkt als een epidemie of pandemie worden deze meerkosten gemaximeerd tot een percentage van het schadebedrag, waarbij de schadevergoeding in totaal wel binnen limieten en begrenzingen van de polis blijft.

KX271-900 CONTRA-EXPERT

In aanvulling op art. 10.1 van de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden heeft verzekeringnemer het recht op benoeming van een deskundige, waaronder contra-experts, indien verzekerden zich niet met de bevindingen van de expert kunnen verenigen.

De honoraria en kosten van de deskundige komen voor rekening van verzekeraars. Overtreft echter het totaal der honoraria en kosten van de door verzekeringnemer benoemde deskundige het totaal van de kant van de door Verzekeraars benoemde deskundige, dan is het meerdere voor rekening van verzekeringnemer.

KX271-901 EXTRA KOSTEN DEKKING

In afwijking van art. 15.3.1.4 en 24.2.1.4 van de op het polisblad van toepasing verklaarde verzekeringsvoorwaarden worden deze kosten (opruimingskosten) vergoed tot EUR 1.000.000,00 per gebeurtenis.

In afwijking van art. 15.3.1.6 en 24.2.1.6 van de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden worden deze kosten (overheidsmaatregelen) vergoed tot EUR 750.000.00.

De in art.15.3 en 24.2 omschreven extra dekking, met uitzondering van bovengenoemde artikelen, geldt als een afzonderlijke verzekering voor de vier onderdelen tezamen, echter per onderdeel beperkt tot 25% van het onder sectie III verzekerd bedrag per gebeurtenis.

K0100150431

KX271-902 VASTLOPEN/MISLOCATIE

Met betrekking tot boringen geldt dat mislocatie en/of vastlopen en/of het niet slagen van de beoogde boring niet geldt als een materiële schade in de zin van de polis. Tevens dekt deze polis niet schade aan, verlies of vernietiging van de boorequipment van aannemers en/of boorvloeistof.

KX271-903 RAAMCONTRACTEN

Onder deze verzekering zijn alle werkzaamheden als onderdeel van een raamovereenkomst (ROK) automatisch binnen het raam van de polis verzekerd als een individueel werk, met inachtneming van het bepaalde in clausule K 151-135/1. Als een dergelijk verzekerd individueel werk niet wordt opgeleverd dan geldt als bouwtermijn het moment waarop wordt aangevangen met de werkzaamheden tot aan het moment dat deze zijn afgerond dan wel het moment waarop het werk wordt vrij gegeven dan wel in gebruik wordt genomen, waarna de dekking, in afwijking van het bepaalde in art. 5.2 van de verzekeringsvoorwaarden, voor een meeverzekerde onderhoudstermijn aansluitend ingaat.

KX271-904 VERLENGING IN VERBAND MET EUROPESE AANBESTEDING

Indien verzekeraars deze verzekering opzeggen overeenkomstig art. 5.1.2 van de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden heeft de verzekeringnemer het recht om een verlenging van 3 maanden te eisen tegen ongewijzigde premies en voorwaarden, om een nieuwe Europese Aanbesteding uit te voeren. Het verzoek om verlenging zal automatisch worden toegekend door verzekeraars.